

Кримінальне право та криминологія, кримінально-виконавче право
ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА
СОЦІАЛЬНІ ХВОРОБИ ПЕРЕДБАЧЕНІ СТАТТЯМИ 130 ТА 133
КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Катеринчук К.В.

кандидат юридичних наук, доцент, доцент
кафедри кримінального права і процесу

Навчально-наукового Юридичного інституту

Національного авіаційного університету, м. Київ, Україна

В теорії кримінального права існує декілька класифікацій складу злочину. Найбільш поширена це класифікація за ступенем суспільної небезпечності (тяжкості), тому розрізняють:

- простий (іноді його називають «основний») склад злочину – містить основні ознаки злочину.
- склад із кваліфікуючими ознаками, тобто з такими, які обтяжують відповідальність і впливають на кваліфікацію.
- склад з особливо обтяжуючими (особливо кваліфікуючими) обставинами, тобто такими, які надають злочину особливу суспільну небезпечність.

Досліджуючи деякі злочини проти здоров'я особи, що передбачені в розділі II Злочини проти життя та здоров'я особи Кримінального кодексу України (далі – КК), то статті 130 (Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби) та 133 (Зараження венеричною хворобою) КК мають подібні кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі склади злочинів, а саме: зараження двох або більше осіб та неповнолітнього. Крім того, ч. 2 ст. 133 КК виокремлює, ще й кваліфікуючу ознаку складу злочину – вчинення його особою, раніше судимою за зараження іншої особи венеричною хворобою. Також передбачені й інші особливо кваліфікуючі ознаки даних злочинів – це умисне зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої

невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини (ч. 4 ст. 130 КК) та в ч. 3 ст. 133 КК – спричинення цим злочином тяжких наслідків.

Але в теорії кримінального права, щодо визначення кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак складу злочину, в ст. 130 КК, виникають суперечки. На думку Є.В. Корнієнко, особливо кваліфікуючою ознакою складу злочину, передбаченого ч. 2 ст. 130 КК, є умисне зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини (ч. 4 ст. 130 КК України) [1, с. 102].

Однак з даним твердженням не погоджуються інші науковці, зокрема В.Є. Михайлов, зазначає, що простим складом слід визнати склад злочину, який передбачений ч. 1 ст. 130 КК («свідоме поставлення в небезпеку зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини») та ч. 4 ст. 130 КК («умисне зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини»). Відповідно, частинами 2 та 3 ст. 130 КК передбачені обставини (обтяжуючі та особливо обтяжуючі), що обтяжують кримінальну відповідальність за свідоме поставлення в небезпеку зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини, тобто за злочин, визначений ч. 1 ст. 130 КК [2, с. 174].

Ми підтримуємо позицію науковців, що визначають простий склад злочину за ч. 1 та ч. 2 ст. 130, кваліфікуючі ознаки складу злочину ч. 3 даної статті, а умисне зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини – особливо кваліфікуюча ознака (ч. 4).

Список літератури:

1. Корнієнко Є. В. Кримінально-правова характеристика зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08 «Кримінальне право і

кримінологія ; кримінально-виконавче право» / Є. В. Корнієнко. – К., 2013. – 249 с.

2. Михайлов В. Є. Кримінальна відповідальність за зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної хвороби : соціальна обумовленість та склад злочину : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08 «Кримінальне право і кримінологія ; кримінально-виконавче право» / В. Є. Михайлов. – Х., 2011. – 217 с.